NSE

બેઝ મેટલ્સ

બેઝ મેટલ્સ એટલે એવા સામાન્ય ધાતુઓ કે જે હવા કે ભેજ સામે ખુલ્લા રાખવામાં આવે તો તે ઝડપથી વળી જાય છે, ઓક્સીડાઇઝ થઇ જાય છે અથવા તો તેની પર કાટ ચડી જાય છે. તેઓ કિંમતી ધાતુઓ સામે વિરોધાભાસી હોઈ શકે છે અને બાંધકામ અને ઉત્પાદન જેવા વ્યવસાયિક અને ઔદ્યોગિક કાર્યક્રમોમાં વ્યાપકપણે ઉપયોગમાં લેવાય છે.

બેઝ મેટલ્સના ઉદાહરણોમાં સીસુ, તાંબુ, નિકલ, એલ્યુમિનીયમ અને જસતનો સમાવેશ થાય છે.

બેઝ મેટલ્સ ઘણી વખત કુદરતમાં પુષ્કળ માત્રામાં હોય છે અને કેટલીક વખત તેને ખોદી કાઢવાનું સરળ હોય છે. તે બેઝ મેટલ્સને કિંમતી ધાતુઓની તુલનામાં ઉત્પાદનમાં વપરાશ માટે ઓછો ખર્ચાળ હોય છે. આમ છતાં, બેઝ મેટલ્સ તેની ઉપયોગિતા અને સર્વવ્યાપી હોવાથી વૈશ્વિક અર્થતંત્રમાં મૂલ્ય વિહીન છે.

તાંબુ (કોપર)

મેટલ્સ અને માઇનીંગ ઉદ્યોગના વિવિધ સેગમેન્ટ્સમાંથી બેઝ મેટલ્સ તેની અસંખ્ય ઔદ્યોગિક ઉપયોગિતાને કારણે વૈશ્વિક અર્થતંત્રના પાયાને આકાર આપવામાં નોંધપાત્ર જગ્યા ધરાવે છે. બેઝ મેટલ્સમાં, તાંબાનું પ્રાચીન ભારતમાં સૌપ્રથમ ઉત્ખનન કરવામાં આવ્યું હતું. સ્ટીલ અને એલ્યુમિનીયમ બાદ સૌથી વધુ વપરાતા ધાતુ તરીકે તાંબાનો ત્રીજો ક્રમ આવે છે.

તાંબુ નરમ, પીગળી શકે તેવુ અને વળી શકે તેવું છે અને વીજળીમાં શ્રેષ્ઠ બિન-કિંમતી મેટલ વાહક હોવાનું મનાય છે. તેનો ઇલેક્ટ્રિકલ અને ઇલેક્ટ્રોનીક્સ, ઓટોમોબાઇલ, રેફ્રીજરેશન અને એર કન્ડીશનીંગ, રેલવે અને મેટ્રો, બિલ્ડીંગ અને બાંધકામ, ઔદ્યોગિક રિન્યુએબલ અને સોલાર એમ વિવિધ ઉદ્યોગોમાં વપરાશ થાય છે,

પરિબળો	કોપર ફ્યુચર્સ	ફ્યુચર્સ પર કોપરનો ઓપ્શન્સ
ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ	FUTBAS	OPTFUT
પ્રતીક	કોપર	
કોન્ટ્રેક્ટ લિસ્ટીંગ	માસિક કોન્ટ્રેક્ટ્સ	
ટ્રેડીંગ એકમ	2.5 MT	
ટ્રેડિંગ સત્ર	સોમવાર-શુક્રવાર સવારે 9:00થી રાત્રે 11:30 / 11:55 * * યુએસ ડેલાઇટ સેવિંગ ટાઇમ પિરીયડને આધારે	
ક્વોટેશન/પાયાનું મૂલ્ય	1 Kg	
ટીક સાઇઝ	₹ કિગ્રાદીઠ 5 પૈસા	₹ કિગ્રાદીઠ 1 પૈસો

પતાવટ લોજિક	ફરજિયાત ડિલીવરી	અંડરલાયીંગ ફ્યુચર્સમાં સમર્પિત
ડિલીવરી કેન્દ્ર	ભીવંડી જિલ્લો, મહારાષ્ટ્ર ખાતેનું વેરહાઉસ	NA
છેલ્લો ટ્રેડિંગ દિવસ	કોન્ટ્રેક્ટ સમાપ્તિ મહિનાનો છેલ્લો કેલેન્ડર દિવસ. જો કેલેન્ડર દિવસે રજા હોય તો તેની અગાઉનો દિવસ રહેશે .	અંડરલાયીંગ ફ્યુચર કોન્ટ્રેક્ટના ટેન્ડર સમયગાળાના પ્રથમ દિવસ પહેલાના ત્રણ કામકાજના દિવસો.

પરિબળો	Copper Futures	Copper Options on Futures
પોઝીશન મર્યાદા	વ્યક્તિગત ગ્રાહકો: 7,000 MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના 5%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે અને દરેક ગ્રાહકો માટે સામુહિક રીતે સભ્ય: 70,000 MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના 20%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે	વ્યક્તિગત ગ્રાહકો: 14,000 MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના 5%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે અને દરેક ગ્રાહકો માટે સામુહિક રીતે સભ્ય:: 1,40,000MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના, બેમાંથી જે વધુ હોય તે
અંતિમ પતાવટ કિંમત	અંતિમ પતાવટ કિંમત (FSP) એટલે છેલ્લા ત્રણ ટ્રેડિંગ દિવસોની છેલ્લી હાજર કિંમતની સાદી સરેરાશ લેતા આવતી કિંમત	ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટના સમાપ્તિ દિવસે અંડરલાયીંગ ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રેક્ટની દૈનિત પતાવટ કિંમત

એલ્યુમિનીયમ

એલ્યુમિનીયમ (Al) પૃથ્વીના પેટાળમાં હાજર અત્યંત મોટી માત્રામાં રહેલુ તત્ત્વ છે. તે તેના મૂળ ઓર, બોક્સાઇટમાંથી ખાસ કરીને સિલીકેટ્સ અને ઓક્સાઇડ્ઝ જેવી અન્ય સામગ્રી સાથે અત્યંત સ્થિર મિશ્રણમાં અસ્તિત્વ ધરાવે છે.

એલ્યુમિનીયમના વિશિષ્ટ ગુણધર્મો તેને ભારે આકર્ષક ધાતુ બનાવે છે. તેનો મુખ્યત્વે વાહનવ્યવહાર, પેકેજિંગ (કેન્સ) અને સંર્ક્ષણ અને કન્ઝ્યુમર ઇલેક્ટ્રોનીક ઉદ્યોગોમાં ઉપયોગ થાય છે. વજનની સામે તેની ઊંચી મજબૂતાઇનો ગુણોત્તર એરક્રાફ્ટ, કાર અને ટ્રેઇન કેરિયેજના બાંધકામ માટે યોગ્ય બનાવે છે. વાહનવ્યવહારના સાધનો અને બિલ્ડીંગ બાંધકામ 50થી ટકા એલ્યુમિનીયમ વપરાશ હિસ્સો ધરાવે છે.

પરિબળો	એલ્યુમિનીયમ ફ્યુચર્સ	એલ્યુમિનીયમ મીની ફ્યુચર્સ
ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ	FUTBAS	
પ્રતીક	ALUMINIUM	ALUMINI
કોન્ટ્રેક્ટ લિસ્ટીંગ	માસિક કોન્ટ્રેક્ટસ	
ટ્રેડિંગ એકમ	5 MT	1 MT
ટ્રેડિંગ સત્ર	સોમવાર-શુક્રવાર સવારે 9:00થી રાત્રે 11:30 / 11:55 * * યુએસ ડેલાઇટ સેવિંગ સમય સમયગાળા આધારિત	
ક્વોટેશન/બેઝ વેલ્યુ	1 કિગ્રા	
ટિક સાઇઝ	₹ કિગ્રાદીઠ 5 પૈસા	
પતાવટ લોજિક	ફરજિયાત ડિલીવરી	
ડિલીવરી કેન્દ્ર	રાયપુર જિલ્લો, છત્તીસગઢનું વેરહાઉસ	
છેલ્લો ટ્રેડિંગ દિવસ	કોન્ટ્રેક્ટ સમાપ્તિ મહિનાનો છેલ્લો કેલેન્ડર દિવસ. જો કેલેન્ડર દિવસે રજા હોય તો તેની અગાઉનો કામકાજનો દિવસ રહેશે.	
અંતિમ પતાવટ કિંમત	અંતિમ પતાવટ કિંમત (FSP) છેલ્લા ત્રણ ટ્રેડિંગ દિવસોની હાજર કિંમતની સાદી સરેરાશ લેવાથી આવશે	

સીસુ

લેડ (સીસુ) ભારે ધાતુ છે જે અન્ય સામાન્ય ધાતુઓ કરતા નક્કર હોય છે. લેડ નરમ અને કેળવી શકાય તેવું હોય છે, અને સંબંધિત રીતે ઓછું મેલ્ટીંગ (ઓગળવાનુ) પોઇન્ટ ધરાવે છે. જો તાજા લેડને કાપવામાં આવે તો, લેડ બ્લ્યુની છંટ સાથે ચાંદી જેવુ લાગે છે; જો તે હવામાં ખુલ્લુ મુકવામાં આવે તો તેનો કલર આછો ગ્રે થાય છે.

લેડ-એસિડ બેટરીઓમાં તેના ઉપયોગને કારણે લેડનું ઉત્પાદન વિશ્વમાં વધતુ જાય છે. તેના ત્પાદનની મુખ્યત્વે બે કેટેગરી છેઃ: મુખ્યત્વે માઇન્સ ઓર અને બીજી ભંગારમાંથી. ખાણમાથી કાઢેલા લેડના ટોચના ત્રણ ઉત્પાદકોમાં ચીન, ઓસ્ટ્રેલિયા અને અમેરિકાનો સમાવેશ થાય છે. જ્યારે રિફાઇન્ડ લેડના ટોચના ત્રણ ઉત્પાદકોમાં ચીન, અમેરિકા અને ભારતનો સમાવેશ થાય છે.

પરિબળો	લેડ ફ્યુચર્સ	લેડ મિની ફ્યુચર્સ
ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ	FUTBAS	
પ્રતીક	LEAD	LEADMINI
કોન્ટ્રેક્ટ લિસ્ટીંગ	માસિક કોન્ટ્રેક્ટ	
ટ્રેડિંગ એકમ	5 MT	1 MT
ટ્રેડિંગ સત્ર	સોમવાર-શુક્રવાર સવારે 9:00થી રાત્રે 11:30 / 11:55 * * યુએસ ડેલાઇટ સેવિંગ સમય સમયગાળા આધારિત	
ક્વોટેશન /પાયાનું મૂલ્ય	1 કિગ્રા	
ટિક સાઇઝ	₹ કિગ્રા દીઠ 5 પૈસા	
પતાવટ લોજિક	ફરજિયાત ડિલીવરી	
ડિલીવરી કેન્દ્ર	ચેન્નઇ જિલ્લો, તામિલનાડુનુ વેરહાઉસ	
છેલ્લો ટ્રેડિંગ દિવસ	કોન્ટ્રેક્ટ સમાપ્તિ મહિનાનો છેલ્લો કેલેન્ડર દિવસ. જો છેલ્લા કેલેન્ડર દિવસે રાજય હોય તેની અગાઉનો કામકાજનો દિવસ	
પોઝીશન મર્યાદા	વ્યક્તિગત ગ્રાહકો: 3,500 MT or બજારની ઓપન પોઝીશનના 5%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે અને દરેક ગ્રાહકો માટે સામૂહિક સભ્યો: 35,000 MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના 20%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે	
અંતિમ પતાવટ કિંમત	અંતિમ પતાવટ કિંમત (FSP) છેલ્લા ત્રણ ટ્રેડિંગ દિવસોની હાજર કિંમતની સાદી સરેરાશ લેવાથી આવશે	

નિકલ

નિકલ એ મુખ્ય એલોયીંગ ધાતુ છે જે ચોક્કસ પ્રકારના સ્ટેઇનલેસ સ્ટીલના ઉત્પાદનમાં આવશ્યક છે. સ્ટેઇનલેસ સ્ટીલનો ઉપયોગ કરીને ઉત્પાદિત કરેલ પ્રોડક્ટસની મજબૂતાઇ અને આયુષ્ય સ્ટેઇનલેસ સ્ટીલ સિવાય ઉત્પાદિત કરવામાં આવતી પ્રોડક્ટ્સ કરતા ચડીયાતી હોય છે. નિકલનો મુખ્યત્વે (65 ટકા) સ્ટેઇનલેસ સ્ટીલના ઉત્પાદનમાં ઉપયોગ થાય છે. ધાતુના આશરે 18%નો ઉપયોગ અન્ય સ્ટીલ અને નોન-ફેરસ એલોયના ઉત્પાદનમાં થાય છે.

આશરે 7 ટકા નિકલનો ઉપયોગ ઇલેક્ટ્રોપ્લેટીંગમાં થાય છે, જેમાં આશરે 6 ટકાનો સિક્કાઓ અને કેમિકલ્સમાં ઉપયોગ થાય છે. તે સુપરએલોયના ઉત્પાદનમાં પણ વપરાય છે, જેનો મહદઅંશે એરોસ્પેસ ઉદ્યોગમાં ઉપયોગ થાય છે. નિકલ-કેડીયમ અને અન્ય નિકલ એલોયઝનો ઉપયોગ ઇલેક્ટ્રોનીક ગેઝેટ્સ જેમ કે મોબાઇલ ફોન્સ, કોમ્પ્યુટર્સ, ડિજીટલ કેમેરાની બેટરીઓ બનાવવામાં અને એવી અમુક પ્રોડક્ટ્સ જેને નાના, હળવા વજનની અને ઊંચી-ક્ષમતાવાળા વીજ સ્રોતોમાં થાય છે.

પરિબળો	નિકલ ફ્યુચર્સ
ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ	FUTBAS
પ્રતીક	NICKEL
કોન્ટ્રેક્ટ લિસ્ટીંગ	માસિક કોન્ટ્રેક્ટસ
ટ્રેડિંગ મર્યાદા	1500 કિગ્રા
ટ્રેડિંગ સત્ર	સોમવાર-શુક્રવાર સવારે 9:00થી રાત્રે 11:30 / 11:55 * * યુએસ ડેલાઇટ સેવિંગ સમય સમયગાળા આધારિત
ક્વોટેશન/પાયાનું મૂલ્ય	1 કિગ્રા
ટિક સાઇઝ	₹ કિગ્રા દીઠ 10 પૈસા
પતાવટ લોજિક	ફરજિયાત ડિલીવરી
ડિલીવરી કેન્દ્ર	થાણે જિલ્લો, મહારાષ્ટ્રનું વેરહાઉસ
છેલ્લો ટ્રેડિંગ દિવસ	કોન્ટ્રેક્ટ સમાપ્તિ મહિનાનો છેલ્લો કેલેન્ડર દિવસ. જો છેલ્લા કેલેન્ડર દિવસે રાજય હોય તેની અગાઉનો કામકાજનો દિવસ
પોઝીશન મર્યાદા	વ્યક્તિગત ગ્રાહકો: 1,000 MT or બજારની ઓપન પોઝીશનના 5%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે અને દરેક ગ્રાહકો માટે સામૂહિક સભ્યો: 1,000 MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના 20%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે
અંતિમ પતાવટ કિંમત	અંતિમ પતાવટ કિંમત (FSP) છેલ્લા ત્રણ ટ્રેડિંગ દિવસોની હાજર કિંમતની સાદી સરેરાશ લેવાથી આવશે

જસત

ઝિંક (જસત) ચાંદી, બ્લ્યુ-ગ્રે ધાતુ છે જે સંબંધિત રીતે ઓછો મેલ્ટીંગ અને બોઇલીંગ પોઇન્ટ ધરાવે છે. લેડ અને ઝિંક અન્ય ધાતુઓ જેમ કે ચાંદી અને કેડીયમ સાથે ઓરમાં મળી આવે છે. ઝિંકનો સૌથી વધુ એકમાત્ર ઉપયોગ વિશ્વભરમાં ગેલ્વેનાઇઝીંગ ઉદ્યોગમાં આશરે 50% જેટલો થાય છે. ભારત ઝિંકના સંદર્ભમાં આત્મ-નિર્ભરતા ધરાવે છે.

પરિબળો	ઝિંક ફ્યુચર્સ	ઝિંક મિની ફ્યુચર્સ	ફ્યુચર્સ પર ઝિંક ઓપ્શન્સ
ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ	FUTBAS		OPTFUT
પ્રતીક	ZINC	ZINCMINI	ZINC
કોન્ટ્રેક્ટ લિસ્ટીંગ	માસિક કોન્ટ્રેક્ટ		
ટ્રેડિંગ એકમ	5 MT	1 MT	5 MT
ટ્રેડિંગ સત્ર	સોમવાર-શુક્રવાર સવારે 9:00થી રાત્રે 11:30 / 11:55 * * યુએસ ડેલાઇટ સેવિંગ સમય સમયગાળા આધારિત		
ક્વોટેશન/પાયાનું મૂલ્ય	1 કિગ્રા		
ટિક સાઇઝ	₹ કિગ્રાદીઠ 5 પૈસા		₹ કિગ્રાદીઠ 1 પૈસો
પતાવટ લૉજિક	ફરજિયાત ડિલીવરી		અંડરલાયીંગ ફ્યુચર્સમાં ડિલીવરી
ડિલીવરી કેન્દ્ર	થાણે જિલ્લો, મહારાષ્ટ્રનું વેરહાઉસ		NA
છેલ્લો ટ્રેડિંગ દિવસ	કોન્ટ્રેક્ટ સમાપ્તિ મહિનાનો છેલ્લો કેલેન્ડર દિવસ. જો છેલ્લા કેલેન્ડર દિવસે રાજ્ય હોય તેની અગાઉનો કામકાજનો દિવસ		અંડરલાયીંગ ફ્યુચર્સ કોન્ટ્રેક્ટના ટેન્ડર સમયગાળાના પ્રથમ કામકાજના દિવસ પૂર્વેના ત્રણ કામકાજના દિવસો.
પોઝીશન મર્યાદા	વ્યક્તિગત ગ્રાહકો: 7,000 MT or બજારની ઓપન પોઝીશનના 5%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે અને દરેક ગ્રાહકો માટે સામૂહિક સભ્યો: 70,000 MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના 20%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે		વ્યક્તિગત ગ્રાહકો: 14,000 MT or બજારની ઓપન પોઝીશનના 5%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે અને દરેક ગ્રાહકો માટે સામૂહિક સભ્યો: 1,40,000 MT અથવા બજારની ઓપન પોઝીશનના 20%, બેમાંથી જે વધુ હોય તે

અંતિમ પતાવટ કિંમત	અંતિમ પતાવટ કિંમત (FSP) છેલ્લા ત્રણ ટ્રેડિંગ દિવસોની હાજર કિંમતની સાદી સરેરાશ લેવાથી આવશે	અંડરલાયીંગ ફ્યુચર્સની ઓપ્શન્સ કોન્ટ્રેક્ટના સમાપ્તિના દિવસે દૈનિક પતાવટ કિંમત

NSE ખાતે ટ્રેડિંગના મુખ્ય ફાયદાઓ

NIL એક્સચેંજ ટ્રાન્ઝેક્શન ચાર્જીસ

દરેક સેગમેન્ટ્સમાં કોલેટરલની જંગમ ચીજો

તંદુરસ્ત, સુરક્ષિત અને સ્થિતિસ્થાપક ટેકનોલોજી પ્લેટફોર્મ

ડિસક્લેઇમર

CME ગ્રૂપ માર્કેટ ડેટાનો ઉપયોગ લાઇસન્સ હેઠળ ચોક્કસ **NSE** ઉત્પાદનો માટે માહિતીના સ્રોત તરીકે થાય છે. **CME** ગ્રૂપનું **NSE** ઉત્પાદનો અને સેવાઓ સાથે અન્ય કોઈ જોડાણ નથી અને તે કોઈપણ **NSE** ઉત્પાદનો અથવા સેવાઓને સ્પોન્સર, સમર્થન, ભલામણ અથવા પ્રમોટ કરતું નથી. **NSE** ઉત્પાદનો અને સેવાઓ સાથે જોડાણમાં **CME** ગ્રૂપની કોઈ જવાબદારી અથવા જવાબદારી નથી. **CME** ગ્રૂપ **NSE** ને લાયસન્સ અપાયેલ કોઈપણ માર્કેટ ડેટાની ચોકસાઈ અને/અથવા સંપૂર્ણતાની બાંયધરી આપતું નથી અને તેમાં કોઈપણ ભૂલો, ભૂલો અથવા વિક્ષેપો માટે તેની કોઈ જવાબદારી રહેશે નહીં. **CME** ગ્રૂપ અને **NSE** વચ્ચેના કોઈપણ કરારો અથવા ગોઠવણોના કોઈ તૃતીય પક્ષ લાભાર્થીઓ નથી.